

la humanitat

PERIÒDIC FUNDAT PER LLUIS COMPANYS EL 1931

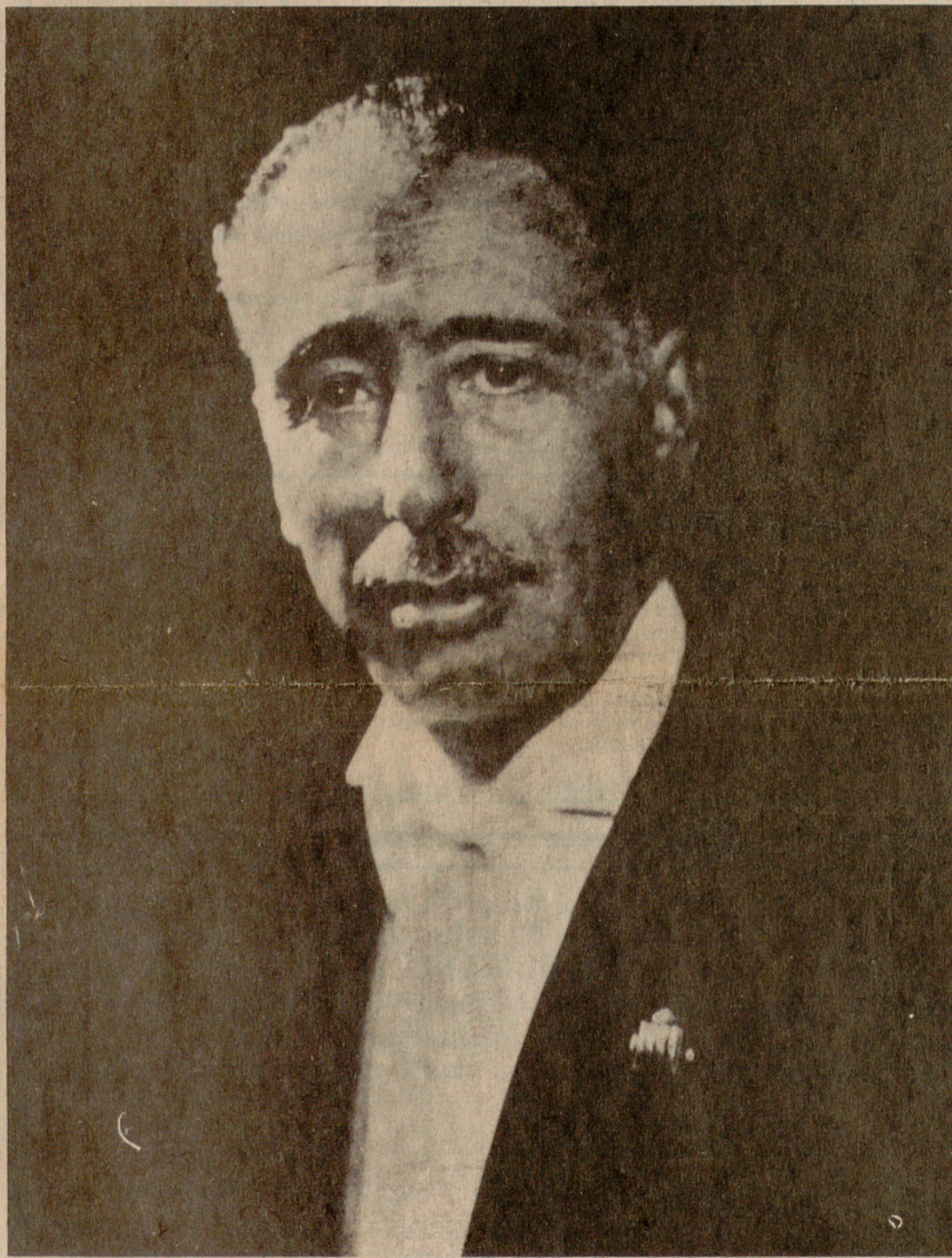
PORTAVEU D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

VOL. III 3.^a EPOCA, N.º 18

BARCELONA, 15 OCTUBRE 1979

PREU: 25 PTES.

UN PRESIDENT DE LA GENERALITAT AFUSELLAT



El dia 15 d'octubre farà trenta nou anys que Lluís Companys, President de la Generalitat catalana, fou afusellat. I s'ha de tenir present precisament que fou afusellat perquè era President del Govern autònom català. Cal redondar aquest motiu, car històricament és fonamental.

No voldria fer un comentari de simple exaltació de Lluís Companys, car podria semblar demagògic però sí que he d'afirmar que tot català, tingui la ideologia política que tingui, si no és un simple i vulgar traïdor a Catalu-

nya, ha de sentir un profund respecte per un home que va morir afusellat pel simple fet d'ésser President d'un Govern català.

Un profund respecte i una profunda admiració, car en la nostra història no hi ha cap víctima que ho hagi estat a causa de la seva representativitat i de la seva responsabilitat política com Companys tenia. Es clar que amb ell, abans i després, varen morir afusellats molts altres catalans, com el mateix dirigent del nostre proletariat, Joan Peiró, però Lluís Companys a causa d'ésser el President del nostre Govern

autònom, ha quedat com el símbol de tots.

Millors diria com la síntesi tràgica de tots els catalans que varen sofrir i varen morir pel simple fet d'ésser catalans i sentir-s'en.

El nostre record d'ara no es un record de venjances, això es prou evident, però sí que és i ha d'ésser de reivindicacions dels sentiments i dels pensaments que els informaren en vida i que els portaren a acceptar la seva mort amb dignitat, amb valentia i amb coratge, car, el cap i a la fi, el temps hi ha donat la raó. Foren homes que moriren per

un ideal just, per un ideal humà. I els que, pel que sigui, els hem sobreviscut som testimonis de la raó que els mantenia i els assistia a l'hora de la seva mort.

Lluís Companys, amb el seu sacrifici passà a la nostra història com una figura tràgica amb la mateixa força humana que admirem en els personatges que ens han narrat els grans clàssics de tots els temps. I hi passà fins i tot havent estat sacrificat en un temps en el qual els morts sacrificats eren immenses multituds. Lluís Companys resalta entre tots aquests milers de morts, per ell mateix com a persona humana i pel que representava al moment del seu afusellament.

Intuïa, Albert Camus, aquesta força tràgica que es despren de la mort de Lluís Companys quan escrivia culpant als francesos i als alemanys que

l'havien entregat: «En virtut de la més deshonrosa clàusula de l'armistici, hem entregat a Franco, per ordre d'Hitler, a uns republicans espanyols, entre ells al gran Lluís Companys. I Companys ha estat afusellat en mig d'un horrible tràfic. Era Vichy, naturalment. No erem nosaltres... Però aquell dia en que l'Estat francès es convertia en proveïdor dels botins totalitaris, qui va aixecar la veu? Ningú... Era una víctima més o menys. Però un rostre d'afusellat és una lletja llaga i la gangrena acaba per posar-se en ella. I la gangrena ha guanyat. On estan els assessins de Companys?... S'ha de respondre: al nostre país. S'ha de dir que hem afusellat a Companys, que som responsables del que ha succedat. Hem de declarar que per això ens sentim humiliats i que, en desgreuge, només ens cal mantenir la memòria d'una Espan-

ya que fou lliure».

I d'una Catalunya que també fou lliure, caldria afegir al text d'Albert Camus. Car Companys és actualment un màrtir completament nostre. Con un simple home que ha mort i ha estat sacrificat per unes idees polítiques pot ésser un màrtir per a molts, però com a President del nostre Govern autònom, ja que aquest fou el motiu principal del seu afusellament, és un màrtir essencialment català i especial per als catalans.

Però no és ara un màrtir simbòlic estàtic sinó que ho es viu, fortament operant car s'ha convertit en un estímul. Un estímul per a tomar a assolir la nostra llibertat, tan la de simples homes com la d'una col·lectivitat humana diferenciada, que els catalans tant necessitem. Aquest és de fet el motiu de la nostra celebració i del nostre homenatge.

